

AANVRAAG MEERJARIGE ACTIVITEITENSUBSIDIE
PRODUCERENDE INSTELLINGEN FPK
2017 - 2020

TROUBLE MAN

1. Korte typering van de organisatie

"Hoe nu verder?", dacht ik, Sadettin Kirmızıyüz, een jaar geleden. Het wereldnieuws, waar ik doorgaans mee opsta en ga slapen, overweldigde me op een manier die ik niet eerder ervaren had. Het ging niet zozeer om de nieuwsberichten zelf, maar het was vooral de reactie vanuit de samenleving, de politiek en de Europese-Unie op situaties zoals de vluchtelingenproblematiek, de Griekse schulden crisis en de aanslagen in Parijs die me aangreep. Het voelde alsof iedere vorm van richting of moreel kompas verdwenen was. Alsof we als blinden op de tast de weg zochten. Maar waarnaartoe? Een ander leven? Een nieuwe droom? En waar was ik zelf naar op weg? Ik had me vier jaar lang verscholen achter voorstellingen over mijn familieleden en maatschappelijke ontwikkelingen. Was dat niet laf? Moest ik niet meer tonen waar ik stond?

Met de *Radicalisering van Sadettin K* - de laatste voorstelling in de *Hollandse Luchten*-reeks - besloot ik niet langer als observator aan de zijlijn te staan, maar *mezelf* als onderdeel van het conflict in te zetten. Ik gooide mijn oorspronkelijke plannen overboord en stelde me vrijer en compromislozer op dan in eerdere voorstellingen.

Ik herinner me het moment vlak voor de première nog. De zaal stroomde vol, ik ging klaar staan, het werd stil, en ik dacht: "kan me niet schelen wat jullie er straks van vinden, ik moet dit doen. Ik kan niet anders." Die noodzaak om mezelf te uiten en ergens voor te gaan staan, kwam blijkbaar aan. Na de première stroomde mijn mailbox vol. Deze keer niet met loftuitingen over mijn spel of tekst, maar uitgebreide e-mails met beschouwingen over deze tijd, angsten over de toekomst en mogelijke nieuwe vergezichten. De voorstelling bleek voor veel mensen de tijdgeest te vangen, en die in een bredere context te plaatsen.

De nieuwe werkvorm en de reacties op het resultaat deden me een aantal dingen beseffen. Allereerst dat het theater voor mij niet alleen een podium is, maar ook een manier om me direct en verbindend tot de samenleving te verhouden. Het theater biedt mij een context waar ik dingen zeg die ik nooit in een politiek debat of talkshow zou durven of kunnen zeggen. Daar, besepte ik, ligt mijn kracht. Niet in nu al zeggen wat er over drie jaar speelt, maar ruimte scheppen om intuïtief in het moment te creëren. Gesteund door ervaringen en werkvormen die ik met een vast team bij Trouble Man in de afgelopen zes jaar heb ontwikkeld, gaan we op zoek naar de meest onbespreekbare en prangende kwesties in de samenleving. Ik wil het nieuws niet *volgen*, maar *zetten*.

We maken de komende jaren twee reeksen van vier voorstellingen. De *Metropolis*-reeks over de Stad en de Stedeling en de *Taboe*-reeks, over de vier laatste grote taboes in het westen: God, Ras, Oorlog en Seks. Ik wil die taboes doorbreken en mijzelf en mijn publiek op nieuwe denksporen zetten. In een tijd waar de publieke opinie grotendeels bepaald wordt door de hardste schreeuwers, wil ik van het theater een plek maken waar je terecht kan om je samen met je medeburgers op een aandachtige en respectvolle manier te buigen over zaken die ons allemaal aangaan.

2. Artistieke uitgangspunten, signatuur en beschrijving activiteiten

Onze missie werken we uit in twee reeksen van vier voorstellingen: de *Taboe*-reeks en de *Metropolis*-reeks. In de *Taboe*-reeks bouwen we voort op het fundament dat we met de 'familie'-reeks en *Hollandse Luchten*-reeks van de afgelopen jaren hebben gelegd. De komende periode wil ik echter compromislozer te werk gaan: ik neem het publiek niet langer mee naar een aangename Sadettin-versie van de wereld, maar confronteer het met zijn eigen taboes. Ook naar mijzelf word ik compromislozer: waar mijn eerdere voorstellingen verhalen waren over anderen, zal ik nu zelf positie innemen: hoe sta ik zelf tegenover de materie die ik behandel? Ik wil per voorstelling het taboe dat om het thema hangt doorbreken, of dat nu vanuit politieke correctheid, schuldgevoel of gebrek aan emancipatie is ontstaan. Twee voorstellingen uit de *Taboe*-reeks zijn jeugdvoorstellingen en vertrekken vanuit de thema's God

© Sarrae Peper

en Ras: *Kruistocht in Spijkerbroek* en *Ras*.

God - en de strijd die namens hem wordt gevoerd- is weer springlevend. Wordt het geen tijd om de eeuwige strijd tussen gelovigen onderling, en tussen gelovigen en ongelovigen voorgoed te beslechten? Is het niet hoog tijd voor een nieuwe kruistocht?

Voor het thema Ras onderzoek ik de rol van afkomst en huidskleur in de pluriforme samenleving waar wij in denken te leven. Op de Trouble Man-manier een voorstelling voor een jonge doelgroep maken dwingt me om mijn taal te vereenvoudigen, zonder aan intelligentie en diepgang te verliezen. Ik heb de hoop dat ik de jongeren in mijn zaal weerbaarder kan maken door ze tijdens een voorstelling met me mee te laten kijken - bij *De Radicalisering van Sadettin K* merkten we dat de voorstelling het gesprek over het thema in sommige klassen mogelijk maakte.

Waar de *Taboe*-reeks zich richt op het maatschappelijke element van de zeer persoonlijke domeinen Seks, God, Ras en Oorlog wil ik me in de *Metropolis*-reeks richten op het persoonlijke element in de maatschappelijke domeinen onderwijs, media, politiek en criminaliteit. Met een ensemble van vier acteurs maken we een viertal voorstellingen in coproductie met het Nationale Theater. Gebaseerd op de dramaturgie van de televisieserie *The Wire* maken we vier delen waarin het onderwijs, de media, politiek en drugscriminaliteit respectievelijk zullen worden behandeld. We slaan onze tentakels uit in Den Haag, dat als allegorie dient voor De Stad. Deze samenwerking geeft me de kans om de theatrale taal die ik heb ontwikkeld bij Trouble Man te vertalen naar het ensemble, en zo de lijn die ik eerder bij het Ro Theater met *Code 010* heb ingezet verder uit te bouwen.

Door gedurende een langere periode vanuit dezelfde thuisbasis te werken, kunnen we een concept dat we bij *De Radicalisering van Sadettin K* voor het eerst hebben geprobeerd verder uitbouwen: impactproductie. Vanuit een persoonlijk verlangen om een duurzamere dialoog met de toeschouwer aan te gaan, zal ik samen met impactproducer Bernadette Kuiper per voorstelling een uitgebreid impactprogramma samenstellen waarin we de dialoog aangaan met scholen, wijkverenigingen en straatcoaches. Impactproducties kunnen allerlei vormen aannemen: van bijeenkomsten tot lespakketten of workshops. Tijdens het maken van *De Radicalisering van Sadettin K* ontwikkelden we een educatief programma dat aan scholen en

wijkcoaches werd aangeboden. Op de voor deze gelegenheid opgerichte website *hoeradicaalbenjij.nl* liep het storm.

Tot slot wil ik een nog duidelijkere -en niet te negeren- stem worden in het Nederlandse cultuurbeleid. Dat betekent dat ik mij zal mengen in publieke debatten, dat Trouble Man zich gaat inzetten voor de podiumkunstenlobby en dat ik in mijn vaste column voor de Groene Amsterdammer een ambassadeursrol voor de podiumkunsten zal vervullen.

Wij presenteren u hieronder onze plannen voor de komende vier jaar:

God

Ras

Oorlog

Seks

Metropolis 1: Onderwijs

Metropolis 2: Media

Metropolis 3: Politiek

Metropolis 4: Drugs

God

Kruistocht in Spijkerbroek

Najaar 2017

Trouble Man, Marjolijn van Heemstra en Theater Artemis.

Kruistocht in Spijkerbroek is een voorstelling over kruistochten van vroeger en nu. Hele generaties groeiden op met het jeugdboek van Thea Beckman waarin een moderne jongen via een tijdmachine terechtkomt in een kruistocht in het jaar 1212. De kruistochten zijn bij ons de geschiedenis ingegaan als een overzichtelijke strijd tussen moslims en christenen, wat een grove simplificering is. In werkelijkheid waren de kruistochten een buitengewoon complex fenomeen waar verschillende groepen en uiteenlopende belangen door elkaar liepen. Sommige moslims gaven de voorkeur aan christelijke overheersing, maar er waren christelijke groepen die de moslims prefereerden. Van een duidelijke verdeling tussen twee kampen is nooit sprake geweest.

De manier waarop we nu over de kruistochten denken staat symbool voor de manier waarop we de wereld wensen op te delen en simplificeren. Europa tegenover het Midden-Oosten. Moslims tegen Christenen. Zwart tegen Wit. Simpel als een kinderboek. *Kruistocht in Spijkerbroek* is een voorstelling over stereotypen, beeldvorming, de geschiedenis die zich eindeloos lijkt te herhalen en de vraag waarom wij, in onze moderne spijkerbroeken, nog altijd kruistochten voeren.

In *Kruistocht in Spijkerbroek* maken en spelen Marjolijn van Heemstra en Sadettin Kirmızıyüz , onder regie van Jetse Batelaan. Tijdens de voorbereiding zullen Kirmızıyüz en van Heemstra

met Beckmans' roman als reisgids de kruisvaardersroute afreizen samen met hun twee jonge zoons die dan de leeftijd hebben waarop kinderen in de middeleeuwen al meereisden naar Jeruzalem.

De reis zal samen met historische en journalistieke bronnen de leidraad vormen voor de voorstelling. De makers voelen dat de tijd rijp is om de kruistochten, die aan de basis staan van het wederzijdse wantrouwen tussen oost en west, te benaderen vanuit een kritische maar ook open houding. En juist de combinatie van deze drie makers, die een fascinatie voor de mens en zijn plaats in de wereld delen, zal een voorstelling opleveren die een breed publiek zal aanspreken.

Kruistocht in Spijkerbroek maakt onderdeel uit van een tweeluik. In seizoen 19/20 zal *Trouble Man* in samenwerking met Marjolijn van Heemstra het tweede deel *Lawrence* produceren.

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal (mogelijk uitbreiding naar 54), landelijke tournee

Leeftijd: 14+

Doelgroepen: middelbare scholieren, cultuurfreaks

Verkoop: Artemis in samenwerking met Alles voor de Kunsten

Metropolis I: Onderwijs

Voorjaar '18

Trouble Man, het Nationale Theater

Metropolis I speelt zich af in een gigantisch nagebouwd klaslokaal. Dertig rijen schoolbanken op het toneel, met daarachter een metershoog zwart schoolbord dat de gehele breedte van de speelvloer inneemt. De schoolbanken zijn allemaal bedekt met verpulverd krijt dat door de ruimte stuift en hoe langer de voorstelling duurt, hoe meer de acteurs bedekt raken onder het stof.

In een voorstelling die schuurt langs het thrillergenre, en ook het Brechtiaanse principe van 'door de vierde wand spelen' hanteert, zullen vijf acteurs de problematiek die onderwijs in en grote stad met zich meebrengt bespelen, bezingen en beschrijven. De acteurs spelen dubbelrollen, schuiven met stoelen en banken waardoor de speelruimte en de setting steeds verandert. Ze verleggen de focus naar kleine intieme scènes of juist naar grootse beelden. Er is live muziek en er wordt voortdurend een lijntje opgehouden met het publiek: Volgt u dit nog? Bent u er nog bij? Herkent u dit? Hierdoor krijgt de voorstelling een geïmproviseerd karakter en wordt de aandacht van het publiek constant vastgehouden.

In de voorstelling lopen allerlei verhalen, situaties en personages door elkaar. Zo volgen we een directrice van een zwarte school die koste wat kost onder het stigma van 'zwarte school' wil uitkomen, maar ook een hoogopgeleide allochtone lerares die lesgeeft op een roomblanke en conservatieve middelbare school en begint te twijfelen waarom ze is aangenomen. Vanwege haar kwaliteiten of omdat de schoolleiding wil voldoen aan een quotum? Beleid, cijfers en mensenlevens worden naast elkaar gelegd en tegen elkaar afgewogen. De toeschouwer krijgt te zien hoe de beste bedoelingen kunnen leiden tot de ondergang van de braafste burgers.

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal, tour langs grote steden in hele land

Leeftijd: 16+

Doelgroepen: beleidsmakers van de toekomst, migrantenkinderen, cultuurfreaks,

Verkoop: Alles voor de Kunsten

Ras

Ras

Najaar 2018

Trouble Man, de Toneelmakerij

Onder het zorgvuldig opgebouwde laagje Nederlandse beschaving blijkt een vulkaan op uitbarsten te staan. Waar we vroeger uit fatsoen nog weleens een blad voor de mond wilden nemen, wordt dat denkbeeldige blad steeds vaker weggeblazen. Ras en afkomst lijken meer dan ooit een issue te zijn. Er wordt geschreeuwd om meer diversiteit in theater, film en op mediaredacties, er wordt er met het vingertje gewezen naar 'witte mannen' die zich schuldig zouden maken aan exotisme en paternalistisch pampieren van minderheden. Institutioneel racisme is sinds kort een begrip dat zich in ons vocabulaire heeft genesteld.

Is het te vroeg om met kinderen van 12 jaar en ouder over dit onderwerp te praten? Ik denk van niet. Nederland is een multicultureel land, een land dat van oudsher vreemdelingen met open armen heeft verwelkomd en waar we vanuit idealisme ooit zeiden: "Denk niet wit, denk niet zwart, denk niet zwart wit". Maar kunnen we dit credo vandaag de dag nog volhouden? Waar volgens de één de barbaren aan de poorten staan te rammelen en onze westerse cultuur bedreigen, steekt volgens de ander het traditionele racisme weer zonder gêne de kop op. Hoe moet je in zo'n wereld opgroeien? Is *white privilege* ook in Nederland een begrip? Wat zegt de kleur van je huid, je school en je straat over de kansen die je in je latere leven zal krijgen? Niemand wordt als racist geboren, zei Nelson Mandela. Een citaat dat de laatste jaren veelvuldig aangehaald wordt. Maar wanneer wordt iemand een racist? En onder welke voorwaarden? Is onderscheid maken op ras, afkomst en geloof niet iets wat zo oud als de mensheid zelf is?

In een coproductie met de Toneelmakerij wil ik voor een publiek van 12 jaar en ouder deze thema's bespreekbaar maken. Geen blad voor de mond nemen omdat de doelgroep misschien te jong is, maar zeker ook voorkomen dat de voorstelling een exercitie in cynisme wordt. Om dit doel te bereiken heb ik Ad de Bont gevraagd en bereid gevonden om een monoloog te schrijven voor een acteur die meerdere personages speelt. Van de zwarte zoon van Noach die vervloekt werd door zijn vader en wiens nakomelingen dienaar van hun broeders zouden worden, tot de #blacklivesmatter-beweging die sinds kort actief strijdt voor meer burgerrechten. Een voorstelling die verwart en verblijdt, en waar via scherp gekozen taal en virtuoos spel de gehele geschiedenis van de mensheid voorbijkomt.

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal, landelijke tournee

Leeftijd: 12+

Doelgroepen: brugklassers, cultuurfreaks, migrantenkinderen, beleidsmakers van de toekomst

Verkoop: Stip in samenwerking met Alles voor de Kunsten

Metropolis II: Media

Voorjaar '19

Trouble Man, het Nationale Theater

In het tweede deel van de *Metropolis*-reeks richten we onze blik op de media in de stad. De voorstelling speelt zich af op de redactie van een regionaal dagblad. Het is de avond voordat de hoofdredactie een grote rectificatie zal plaatsen: een van de journalisten blijkt jarenlang verhalen uit haar duim te hebben gezogen, met grote consequenties. We volgen de in opspraak geraakte journaliste, een op zijn pensioen afstomende hoofdredacteur en de klokkenluider. Persoonlijke motieven doorkruisen hogere idealen, egoïsme botst met altruïsme, regels worden genegeerd of gebroken.

Net als in het eerste deel speelt live-muziek een belangrijke rol in deze voorstelling en ook hier zien we weer het geïmproviseerde karakter terug: acteurs duiken in en uit hun rol en is er een directe lijn met het publiek.

In de voorstelling staat de gespannen relatie tussen oude en nieuwe media centraal. Wat is de waarde van oude media in een 21-eeuwse stad wanneer door nieuwe media berichten op waarheid getoetst kunnen worden? Hoe houdt een dagblad zich staande tussen al dit geweld

wanneer haar enige redmiddel 'de leugen' lijkt te zijn? Maakt de krant het nieuws, of andersom? En is integriteit belangrijker dan imago?

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal, tour langs grote steden in hele land

Leeftijd: 16+

Doelgroepen: beleidsmakers van de toekomst, migrantenkinderen, cultuurfreaks

Verkoop: Alles voor de Kunsten

Oorlog

Lawrence

Najaar 2019

Trouble Man, Marjolijn van Heemstra

In 2019 maakt Trouble Man met Marjolijn van Heemstra het vervolg op *Kruistocht in Spijkerbroek: Lawrence of Arabia*. Vanaf de kruistochten een grote sprong in de tijd. Tijdens de Eerste Wereldoorlog leidde de Britse avonturier, archeoloog en officier Thomas Edward Lawrence (Lawrence of Arabia) de Arabische opstand tegen de Ottomaanse bezetter. Uiteindelijk vormde deze revolutie het Midden-Oosten van vandaag. De kiem voor het Midden-Oosten zoals we het nu kennen werd door Lawrence gelegd. Honderddertig jaar na zijn geboorte voeren we het leven, het werk en de nalatenschap van Lawrence op. Een voorstelling over een tijd waarin de wereld door Europa werd gemaakt, met grenzen scherp als Franse linialen en Engelse toffees tot ver voorbij Kabul. Inmiddels is het anders en laat het Midden-Oosten zich niet meer bedwingen. De wereld verandert. Of veranderen wij? En hebben we de onrust in het Midden-Oosten niet aan onszelf te danken? Vechten we uiteindelijk niet tegen onszelf?

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal, landelijke tournee

Leeftijd: 16+

Doelgroepen: beleidsmakers van de toekomst, migrantenkinderen, cultuurfreaks

Verkoop: Alles voor de Kunsten

Metropolis III: Politiek

Voorjaar '20

Trouble Man, het Nationale Theater

In het derde deel van de *Metropolis*-reeks zien we de gevolgen van de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Een landelijke populistische partij, die voor de vierde maal meedoet aan de verkiezingen, behaalt een absolute meerderheid en mag het college vormen. Polarisering zet zich in, vergunningen worden ingetrokken, er komt in bepaalde wijken meer blauw op straat. De stad zal nooit meer hetzelfde zijn.

We volgen een kersverse wijkagente die zucht onder het bonnetjesquotum en vooral boetes uitdeelt in de wijk waar ze ooit opgroeide, een voormalig hoofdredacteur die een nieuwe politieke partij opricht om tegenwicht te bieden aan het huidige beleid en de nieuwe wethouder die schoon schip wil maken en zijn aandacht moet verdelen tussen dat wat het licht duldt en dat wat het best verborgen blijft. Beleid leidt tot wanbeleid, loyaliteit leidt tot innerlijk conflict, persoonlijke verhoudingen worden misbruikt voor persoonlijk gewin.

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal, tour langs grote steden in hele land

Leeftijd: 16+

Doelgroepen: beleidsmakers van de toekomst, migrantenkinderen, cultuurfreaks,

Verkoop: Alles voor de Kunsten

Seks

Seks

Zomer '20

Trouble Man, Veenfabriek

Welke rol spelen seks, sekse en seksualiteit in onze samenleving?

Een viering van het wonderlijke spel dat aan begin staat van het leven en dat ons zoveel plezier verschaft. Over seksuele revoluties, over de (bepalende) rol van seks in cultuur en geloof en over de vele gevoeligheden rond het thema en de conflicten die erdoor ontstaan. In de stijl van Kirmızıyüz is *Seks* een actuele, komische en pijnlijk persoonlijke avond.

Concept en spel van Sadettin Kirmızıyüz, muziek van Paul Koek en in de (eind)regie van Joeri Vos.

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal, landelijke tournee

Leeftijd: 16+

Doelgroepen: beleidsmakers van de toekomst, migrantenkinderen, cultuurfreaks - specifiek liefhebbers muziek en muziektheater

Verkoop: Alles voor de Kunsten

Metropolis IV: Drugscriminaliteit

Najaar '20

Trouble Man, het Nationale Theater

Het laatste deel van de reeks speelt zich letterlijk ondergronds af, in een ingegraven zeecontainer die als drugslab fungeert. Chemicaliën afkomstig uit de haven van Rotterdam worden hier verwerkt tot MDMA, XTC en andere partydrugs. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat Nederland wereldwijd de grootste producent en exporteur is van chemische drugs als MDMA en XTC.

In dit laatste deel van *Metropolis*-reeks zullen we zien hoe deze producten de straten bereiken, hoe miljoenen euro's worden witgewassen en terechtkomen niet alleen op schimmige plekken terechtkomen, maar ook voor eerbare initiatieven gebruikt iken te worden.

In dit slotstuk van de *Metropolis*-reeks keren veel oude bekenden terug: de wethouder uit het derde deel, de jonge wijkagente die zich heeft opgewerkt tot rechercheur, de getalenteerde schoolverlater.

Het laatste deel wordt niet alleen een voorstelling over drugs, maar ook een overkoepelend slotstuk van een reeks waar de adem van de stad doorheen blaast en de inwoners niet anders kunnen dan buigen of barsten. The Game is the Game, tenslotte, en wie niet meespeelt heeft bij voorbaat al verloren.

Aantal voorstellingen: 40 keer kleine zaal, tour langs grote steden in hele land

Leeftijd: 16+

Doelgroepen: beleidsmakers van de toekomst, migrantenkinderen, cultuurfreaks,

Verkoop: Alles voor de Kunsten

Planning Trouble Man 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
januari		<i>Metropolis 1</i>	<i>Metropolis 2</i>	<i>Metropolis 3</i>
februari				
maart				
april				
mei				<i>Taboe 4: Seks</i>
juni	<i>Taboe 1: Kruistocht</i>			
juli		<i>Taboe 2: Ras</i>	<i>Taboe 3: Lawrence</i>	
augustus				<i>Metropolis 4</i>
september				
oktober				
november				
december				

Trouble Man in het veld

3. Plaats in het veld

Trouble Man is met zijn theatrale stand-up een uniek geluid in het Nederlandse theaterlandschap. Bij een Trouble Man-voorstelling kijk je niet naar een situatie, maar kom je erin terecht. Je wordt op een persoonlijke en directe manier aangesproken waardoor je meegetrokken wordt in de dilemma's en vragen van de performers. Sadettin Kirmızıyüz mag het vakje 'cultureel divers' *checken*, hij vertrekt al sinds zijn eerste voorstelling uit 2008 vanuit zijn Nederlandschap en is daarin een voorloper. Voorstellingen als *Nobody home* van Daria Bukvic, *Oumi* van Nasrdin Dchar, en *Schijn* van Fahd Larzaoui sluiten aan op de instelling en het oeuvre van Kirmızıyüz. Onderscheidend aan het werk van Kirmızıyüz is zijn open vertelstijl en de combinatie die hij weet te maken tussen persoonlijke verhalen, grote thema's en de wereldgeschiedenis.

Met *Code 010* en in zekere zin ook met *Somedaymyprincewill.com* zijn de eerste stappen gezet om de vertrouwde open vertelstijl te vertalen naar het ensemble, in de *Metropolis*-reeks zullen we deze reeds ingeslagen weg verder verkennen. In de *Taboe*-reeks zullen nieuwe thema's en vertelstijlen centraal staan.

Met het Nationale Theater gaan we een langdurige samenwerking aan voor de *Metropolis*-reeks. Daar zal Kirmızıyüz werken met o.a. Eric de Vroedt. De insteek voor de *Metropolis*-reeks is vrij uniek in Nederland: een reeks van vier voorstellingen die zich uitsluitend concentreert op de problematiek van de Grote Stad, met Den Haag als allegorie voor de metropool.

In de *Taboe*-reeks worden oude banden met Marjolijn van Heemstra en Joeri Vos aangehaald en nieuwe banden met Paul Knieriem, Jetse Batelaan en Ad de Bont gesmeed. Trouble Man heeft een vaste artistieke en zakelijke kern, en een groep professionals waarmee regelmatig wordt samengewerkt.

Ondernemingsplan

© Saris & den Engelsman

4a. Bedrijfsvoering en financiering

Trouble Man heeft de afgelopen vier jaar met een relatief kleine FPK-subsidie veel kunnen doen. De €60.000,- van het Fonds waren een goed uitgangspunt om samenwerkingen aan te gaan en private fondsen te werven. Waar we hoopten 160 voorstellingen in vier jaar te spelen, werden dat er zeker 245. Met weinig konden we veel, maar onze marges waren smal: grote tegenvallers konden we ons niet veroorloven en een vierde nieuwe productie in 2016 hebben we moeten laten vallen om de grote-zalentournee van *Somedaymyprincewil.com* mogelijk te maken.

De mentaliteit van de afgelopen vier jaar willen we behouden, maar de ambities zijn gegroeid. We maken we nu niet één, maar twee nieuwe producties per jaar. In de *Metropolis*-reeks willen we de theatrale taal van Sadettin vertalen naar het ensemble - waarmee de groei van alleen Sadettin naar een groep van vier acteurs.

Financieringsmix en financiële keuzes

Als we in de huidige systematiek exact dezelfde aanvraag in zouden dienen als vier jaar geleden (40 voorstellingen in de kleine zaal voor het laagste bedrag) dan zou uit het formulier een tweemaal zo hoog bedrag (€125.000,-) rollen. Maar onze ambities voor deze periode zijn groter.

Het gevolg is dat de financieringsmix van de afgelopen periode (ruwweg 35% subsidie, 40% publiek, 15% coproductie en 10% privaat) zal veranderen, en we aan de lastenkant een aantal nieuwe keuzes maken. Het publieksaandeel zal dalen: een grotere bezetting betekent niet altijd een hogere kaartprijs, en in het jeugdtheater zijn de uitkopen lager dan in het reguliere circuit. Ook willen we kunnen groeien in de budgetten voor decor en techniek: de vormen die we tot nu konden kiezen zijn altijd adequaat gebleken, maar ook altijd ingeperkt door het budget. In de honorering van zowel freelancers als werknemers gebruiken we de CAO als leidraad, met

als gevolg dat de personeelslasten jaarlijks licht stijgen. Met de invoering van de vaste voet lijkt ook het Fonds te sturen op een steviger personeel fundament dan waarover we in de voorgaande periode konden beschikken. We willen we in de komende vier jaar Sadettin dan ook vast in dienst kunnen nemen zodat hij geen extra klussen aan hoeft te nemen en voorstellingen intensiever kan voorbereiden.

De kleine zaal is zonder twijfel onze thuisbasis, maar we groeien door naar wat voorheen het middencircuit heette. Met de *Taboe*-reeks zetten we vier kleiner bezette voorstellingen neer, waar in de *Metropolis*-reeks minstens vier acteurs op het toneel zullen staan. De *Metropolis*-reeks zal in het circuit dat voorheen de middenzaal genoemd werd spelen: vlakkevloerzalen met rond de 300 stoelen. In totaal willen we gemiddeld tachtig voorstellingen per jaar spelen. Met betrekking tot het bedrag per uitvoering zijn we van een gemiddelde uitgegaan: de voorstellingen die we in de *Metropolis*-reeks maken zijn dusdanig complex dat ze in aanmerking zouden komen voor het hoogste subsidiebedrag. De *Taboe*-reeks kunnen we zonder meer maken voor het laagste bedrag. Het middelste bedrag is een goed gemiddelde. Het is voor ons niet nodig om elke speelbeurt subsidiabel te maken: met een aantal van 76 subsidiabele voorstellingen, en een FPK-aandeel van 45% in de begroting kan Trouble Man zijn ambities realiseren. Dit alles levert een subsidiebedrag op van €190.000 per jaar, plus de vaste voet.

Waar de door ons gevraagde subsidie groeit, moeten ook onze eigen inkomsten groter worden. Zoals gezegd kunnen we niet uitgaan van een evenredige inkomstengroei uit publiek. Wel werken we, in vergelijking met vier jaar geleden, met meer en grotere coproductanten samen. De coproductiebijdragen van deze partners zijn als gevolg hiervan, in absolute zin, vijfmaal zo groot als de vorige periode, en zullen een twee keer zo groot aandeel uitmaken van de inkomsten. We streven ernaar dat het aandeel private fondsen gelijk blijft, waarmee de bijdrage in absolute zin verdubbelt. De financieringsmix voor 2017-20 zal ruwweg 45% FPK, 16% publiek, 30% coproductiebijdrage en 9% private fondsen zijn. Het begrote EIQ is daarmee 55%, waar het gewogen benodigde EIQ 30% is.

Eigen inkomsten en private middelen

Een EIQ van 55% is voor Trouble Man een beginpunt, geen einddoel - ons vizier staat hoger afgesteld. Vanuit de huidige begroting zijn er drie bronnen van waaruit onze eigen inkomsten potentieel vergroot kunnen worden: bedrijfsleven, hernemingen en publiek. Met name de *Metropolis*-reeks biedt veel handvatten voor sponsoring, publiek-private samenwerking en langduriger samenwerking met private fondsen.

In de vorige aanvraag waren vijftien van onze aangevraagde speelbeurten hernemingen, waar we nu voor deze aanvraag alleen inzetten op nieuwe producties. Dat neemt niet weg dat we succesvolle voorstellingen zullen hernemen. Deze hernemingen gaan we echter zonder structurele rijkssubsidie als ondersteuning in de markt zetten.

De begrote publieksinkomsten zijn gebaseerd op uitkopen, partages en recettes die we in de afgelopen periode zeker haalden. Bij het verkopen van groter bezette voorstellingen zullen we inzetten op hogere uitkoopsommen en garanties.

Efficiency

Waar met onze gegroeide ambities bijna alle posten op de begroting in meer of mindere mate stijgen, geldt dat niet voor het aandeel beheerslasten: die dalen van zo'n 14% in 2013-16 naar 9,7% in 2017-20. Ons kantoor is nog steeds een bureau in een bedrijfsverzamelgebouw, en we besteden zoveel mogelijk beheerstaken uit. Het beheerspersoneel bestaat uit een zakelijk leider die een honorarium voor twee dagen in de week krijgt, aangevuld door een assistent die voor drie uur in de week verloond wordt.

Risico-analyse

Ons begrotingsbeleid is conservatief: lasten worden met mogelijke tegenslag in het achterhoofd gerekend, aan de batenkant rekenen we ons niet rijker dan we zijn. De risico's aan de lastenkant zijn te overzien: daar waar we zelf produceren maken we voorstellingen waar we

ervaring mee hebben, daar waar we groter groeien hebben we partners die zowel ervaring als eventuele tegenslag met ons kunnen delen.

Aan de batenkant hebben we gerekend met de verkoopresultaten zoals we die in de loop van de afgelopen periode hebben behaald, zonder de stijgende lijn die ze vertoonden te extrapoleren. De coproductiebijdragen zijn gebaseerd op reeds gemaakte afspraken.

Bedrijfsvoering, Governance Code Cultuur en Code Culturele Diversiteit

De kern van stichting Trouble Man wordt nog altijd gevormd door artistiek leider Sadettin Kirmızıyüz en zakelijk leider Albert van Andel. Per project wordt uit een vaste poule freelancers de benodigde expertise ingehuurd. De verkoop is in handen van Alles voor de Kunsten. Dieke van der Spek is onze vaste marketeer en Sadettin werkt meestal samen met Sacha Zwiers, Lotte Goos en Gé Wegman als vast ontwerpteam. Hiermee zijn de lijnen kort, is de overhead minimaal en zijn we als organisatie wendbaar en flexibel.

Met een groter wordende omzet en daarmee een grotere verantwoordingsplicht naar subsidiënt en samenleving, streven we naar een uitbreiding en diversifiëring van het bestuur. Op dit moment bestaat het uit drie blanke mannen. We willen graag naar een evenrediger afspiegeling van de samenleving en een iets formelere verhouding tussen bestuur en directie.

Bovenstaande wijzigingen in bestuur zijn mede ingegeven door onze wens te voldoen aan zowel de Governance Code Cultuur (GCC) als de Code Culturele Diversiteit (CCD). Voor de GCC zijn in 2014 de statuten reeds aangepast, en willen we voor aanvang van de nieuwe kunstenplanperiode de bestuursprocessen formaliseren. Hoewel we met Sadettin als artistiek leider en met de thema's die we als organisatie aansnijden wellicht goede stappen zetten binnen de CCD, moet ook Trouble Man zich rekenschap geven van de omgeving waarin het opereert: theater is nog steeds een behoorlijk blanke enclave, en we zijn ons bij het kiezen van personeel, het werven van ons publiek en in de samenwerkingen met onze partners bewust van deze ongelijke uitgangssituatie. Toch blijft bij elke keuze die we maken één kwaliteit voorop staan: merites.

4b. Publieksbenadering

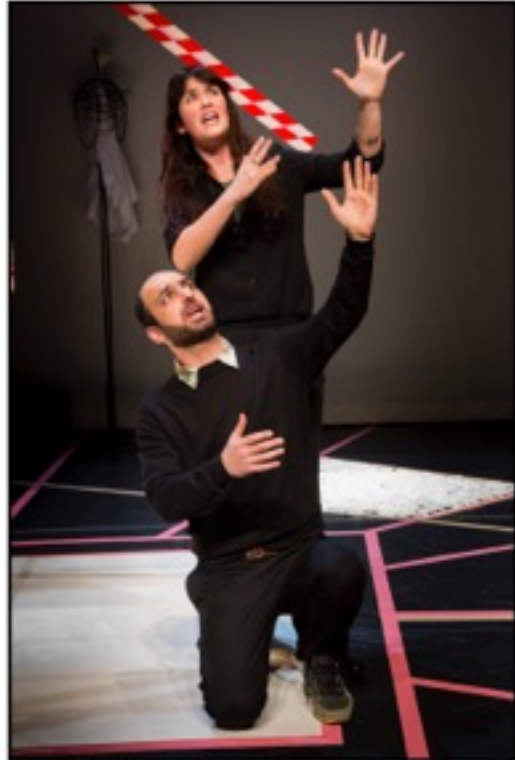
Publieksopbouw

In de afgelopen drie jaar heeft Trouble Man zo'n 26000 toeschouwers mogen verwelkomen bij 245 voorstellingen. Gemiddeld zaten er ongeveer 115 mensen in de zaal die voor 60% gevuld was. Hier zitten echter grote variaties in, van een uitverkochte Stadsschouwburg Amsterdam tot enkele voorstellingen in de provincie waar de zaal voor een kwart vol zat. Het werven van publiek is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen zaal en bespeler en Trouble Man wil in de komende periode, vooral bij de *Metropolis*-reeks, een groter deel van die verantwoordelijkheid op zich nemen door research en marketing aan elkaar te verbinden. Bij de *Taboe*-reeks zullen we ons vooral op nieuwe doelgroepen richten: met partners als Artemis en de Toneelmakerij maken we voor het eerst Trouble Man-materiaal voor een jong publiek.

We denken vooral na over de kwalitatieve relatie die we met ons publiek aangaan, maar dat neemt niet weg dat we ook kwantitatieve ambities koesteren. We willen graag naar een hogere bezettingsgraad en hopen die dan ook met 10% te kunnen verhogen. In de 320 voorstellingen die Trouble Man zich in de komende periode voorneemt te gaan spelen, hopen we dan ook een totaal van 33000 mannen, vrouwen en samen met Artemis en de Toneelmakerij ook kinderen te mogen verwelkomen.

Doelgroepen

Onze doelgroepen zijn hetzelfde als die in het vorige kunstplan: de migrantenkinderen¹, de culturfreak² en de beleidsmaker van de toekomst³. De culturfreak laat zich makkelijker overhalen naar theater te gaan middels de marketingmiddelen die we in het theater gewend zijn. Vooral dankzij de grote mate aan vrije publiciteit die Sadettin in de afgelopen periode heeft gekregen kon dit publiek ons goed vinden. De andere doelgroepen vragen meer aandacht. In de afgelopen periode lukte het ons om deze doelgroepen middels directe marketing te benaderen en hen met bijvoorbeeld een nagesprek te lokken. Dat leverde interessante avonden op, maar het vergt veel tijd om dit bij elke voorstelling te doen. In samenwerking met het Nationale Theater willen we de randprogrammering die we in Den Haag maken ook in het land aan theaters aanbieden. Hiermee hopen we ook de beleidsmaker van de toekomst en de migrantenkinderen duurzaam aan de voorstellingen van Trouble Man te verbinden. Naast onze 'eigen' doelgroepen brengen onze coproducenten nieuwe kansen voor publieksuitbreiding met zich mee. Het Nationale Theater heeft een stevige Haagse en landelijke achterban. Met de samenwerkingen met Artemis en de Toneelmakerij kunnen we onze bakens niet alleen op artistiek, maar ook op marketinggebied verzetten naar een veel jongere doelgroep. Samen met Marjolijn van Heemstra is Sadettin interessant voor wie de trajecten van jonge makers wil blijven volgen, en met de samenwerking met de Veenfabriek boren we de groep liefhebbers van muziek en muziektheater aan.

© Boris & den Engelsen (samenwerking verplicht)

¹ Ze zijn <35 jaar, de generatie van de mobiele telefoon en Facebook. Het zijn de jongens en meisjes in de CKV-klas, wiens broers en nichten het HBO hebben doorlopen. Deze groep zoekt niet actief naar cultuuruitingen. Trouble Man zal dus naar ze toe moeten komen. Hiervoor wordt per voorstelling tailor- made marketing gecreëerd. De lijn die we op dit gebied met What's happenin' brother? hebben ingezet, wordt doorgezet: Frascati verzorgt de 'reguliere' pr naar de theaters, Trouble Man bedenkt specifieke marketing voor deze groepen en voert deze uit.

² De oudere cultuursnuiver is hoogopgeleid, 50+ en westers. Zij zijn goed op de hoogte van het culturele aanbod. Deze groep wordt benaderd via de theaters die de voorstelling programmeren. De site en mailinglijst van het theater, alsmede de maandbrochure zijn goede methodes om deze groep te benaderen.

De jongere culturfreak is hoger opgeleid, <35 en een frequent cultuurbezoeker. Zij zijn pro-actief op zoek naar het nieuwste en het beste. Ook voor deze groep is de PR van de theaters een uitstekend startpunt, aangevuld met duidelijke aanwezigheid in de pers door voorbesprekingen en/of recensies.

³ Deze groep studeert of is net klaar, meestal rechten, politicologie of bestuurskunde. Ze zijn betrokken burgers, goed op de hoogte van de maatschappelijke ontwikkelingen, alleen weten ze het theater vaak nog niet te vinden. Niet uit onwil, maar omdat het niet in hun systeem zit. Het is de groep die graag boeken leest, maar aangeeft het minder te doen dan ze zouden willen. Deze groep is van vitaal belang voor het theater van nu en van de toekomst. Zij moet betrokken worden in het theaterdiscours, en ervan doordrongen raken dat het theater een wezenlijke stem is in het publieke debat. Deze groep is vaak al georganiseerd in studieverenigingen of Politieke Jongeren Organisaties. Effectieve marketingmiddelen zijn groepskortingen, maar met name een exclusief nagesprek met een debat is een goede trigger.

Middelen

Het merendeel van onze middelen zullen we inzetten voor niet-reguliere marketing. Impactproductie zal, zeker bij de *Metropolis*-reeks, de belangrijkste pijler zijn waar onze marketing op rust. Al vroeg in het proces betrekken we sleutelfiguren rond het thema, we maken minidocu's tijdens het maakproces en beginnen onze randprogrammering ruim voor de première. Dit levert niet alleen materiaal op voor onze research, maar is ook een manier om publiek al vroeg aan ons te binden. Uit gesprekken met focusgroepen blijkt dat jonge hoogopgeleiden graag meedenken, en een grote behoefte hebben aan actuele inhoud. Door het maakproces vroeg publiek te maken vergroten we de betrokkenheid.

Voor de cultuurfreak is vrije publiciteit nog altijd het belangrijkste kanaal en we zullen onze stevige aanwezigheid in de pers proberen te behouden. In grote steden is een driehoeksbordronde zinnig, maar alleen als de basisbekendheid van Sadettin er groot genoeg is - een poster is een herinnering, geen aankondiging. We zullen het grootste deel van ons advertentiebudget dan ook online besteden, waar de weg naar de context van wat je aanbiedt korter is dan op straat. We zullen daarnaast gebruik maken van de Sadettins aanwezigheid in de Groene Amsterdammer, en waar mogelijk partnerschappen met media aangaan.

Prijsbeleid en speellocaties

De verkoop van de voorstellingen wordt gedaan door Wilma Kuite van Alles voor de Kunsten, bij *Ras* en *Kruistocht* in samenwerking met respectievelijk de Toneelmakerij / Stip en Artemis. Met betrekking tot het prijsbeleid zijn we voor een groot deel afhankelijk van de theaters - op randprogrammering en openbare repetities zullen we een zeer lage tot geen entree heffen. Wat betreft de speellocaties is er een duidelijk onderscheid tussen de *Metropolis*-reeks en de *Taboe*-reeks. De *Metropolis*-reeks handelt over grootstedelijke problematiek. Deze voorstelling komt dus ook het meest tot zijn recht in grote steden. We zullen in de Randstad, maar ook in andere grote steden de voorstelling meerdaags programmeren. Verschillende theaters hebben al enthousiast gereageerd op dit voornemen.

De *Taboe*-reeks zal met betrekking tot de speellocaties vergelijkbaar zijn met onze eerdere voorstellingen, hiermee zullen we langs kleine zalen in het hele land toeren, zodat publiek uit alle regio's ervan kan genieten.

5. Spreiding

Spreiding

We willen onze voorstellingen graag aan publiek in het hele land laten zien, voor ons is het reizen met een voorstelling daarom een natuurlijk onderdeel van het produceren van een voorstelling. Wel vinden we het van belang dat het zin heeft: we zoeken niet elke zaal in een provincie op om maar onze speelbeurten te komen, liever gaan we een kwalitatieve relatie aan met één theater in een gebied om daar vaker te spelen.

Ons speelplan heeft duidelijk twee lijnen: de *Metropolis*-reeks heeft, zoals de naam al zegt, de stad als thema. We willen deze voorstelling dan ook in serie spelen in een aantal grote steden. Den Haag als thuisbasis, dan drie tot vijf keer in Amsterdam, Haarlem, Utrecht, Rotterdam, Groningen, Arnhem, Heerlen en Tilburg. Met de *Taboe*-reeks volgen we de lijn die we in de afgelopen periode hebben uitgezet. We zullen meestal uitkomen in de stad waar onze voornaamste coproduceert is gevestigd, om vervolgens ongeveer veertig keer door het hele land te spelen.

7. Toelichting op begroting, dekkingsplan en kengetallen

Toelichting op begroting, dekkingsplan en kengetallen

De ambities van *Trouble Man* voor de periode 2017-20 liggen hoger dan die in de vorige periode. Dat heeft uiteraard zijn weerslag op de begroting, die ongeveer twee keer zo groot is als de realisatie 2013-16. Kijkend naar de FTE's is de grootste veroorzaker van die stijging meteen helder: we verdubbelen in de hoeveelheid personeel. Dit is een rechtstreeks gevolg van

de artistieke wens om Sadettins manier van theatermaken om te zetten naar het ensemble. De 'vaste voet' van het FPK geeft ons daarnaast de mogelijkheid om Sadettin voor vier jaar in dienst te nemen, een welkome stap in de professionalisering.

Het Fonds is de enige subsidiënt waar we structureel subsidie aanvragen: onze standplaats is weliswaar Amsterdam, maar we werken met partners uit het hele land samen, en achten onze gebondenheid aan die standplaats te gering om een meerjarig engagement aan te gaan.

Met betrekking tot de beheerslasten werken we volgens dezelfde filosofie als in de afgelopen vier jaar. In absolute zin stijgen ze iets, omdat er een groter budget beheerd moet worden. Ook komt een klein deel van Sadettins aanstelling ten laste van de post 'beheer'.

Kijkend naar de begroting ziet u de toegenomen ambities van Sadettin en zijn stichting Trouble Man. Van een maker bij het Huis van Bourgondië met een voorstelling over zijn vader, naar een belangrijke stem in het theater veld, die nu de stap naar het regisseren van een ensemble structureel gaat nemen. Deze stap heeft consequenties voor de grootte van onze aanvraag, daar zijn we ons terdege van bewust. We doen er daarom alles aan om de hogere subsidie vanuit het rijk te matchen met hogere eigen inkomsten en uiteraard met het maken van meer goede voorstellingen.